ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๑๙๑๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง กำหนดวิธีปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย กรณีช้างป่าหรือสัตว์ป่าทำลายพืชผลทางการเกษตร รวมถึงชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนเนื่องจากช้างป่าหรือสัตว์ป่าทำลายพืชผลทางการเกษตร รวมถึงชีวิตและทรัพย์สิน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้หรือไม่ อย่างไร

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนกรณีช้างป่าหรือสัตว์ป่าทำลายพืชผลทางการเกษตร รวมถึงชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดวิธีปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย กรณีช้างป่าหรือสัตว์ป่าทำลายพืชผลทางการเกษตร รวมถึงชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. การเตรียมการก่อนเกิดภัย

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องสั่งให้บุคคลภายนอก ไปปฏิบัติราชการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น อาสาสมัครผลักดันช้างป่า เป็นต้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นออกคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวไปปฏิบัติราชการ และกำหนดให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. การช่วยเหลือประชาชน ขณะเกิดภัย

กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจังหวัดจะได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัยในเบื้องต้น โดยถือปฏิบัติตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๙ (๑) และข้อ ๒๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ เช่น

- กรณีบ้านเรือนประชาชนได้รับความเสียหายจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ให้พิจารณาช่วยเหลือเป็นค่าดัดแปลงสถานที่สำหรับเป็นที่พักชั่วคราว เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาท
- ค่าผ้าใบหรือผ้าพลาสติกหรือวัสดุอื่น ๆ สำหรับกันแดดกันฝน เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าถุงยังชีพ ชุดละไม่เกิน ๗๐๐ บาท ต่อครอบครัว

/๓. การช่วยเหลือ...

๓. การช่วยเหลือประชาชน หลังเกิดภัย

กรณีการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัยเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ หรือกรณีที่จังหวัดได้มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือเองในเรื่องใด หรือจะขอให้อำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานให้อำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการช่วยเหลือ โดยถือปฏิบัติตามข้อ ๘ ข้อ ๑๙ (๑) และข้อ ๒๐ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ เช่น

- ค่าวัสดุซ่อมแซมที่อยู่อาศัยประจำ ซึ่งผู้ประสบภัยพิบัติเป็นเจ้าของที่ได้รับความเสียหายเท่าที่จ่ายจริงหลังละไม่เกิน ๔๙,๕๐๐ บาท
- ค่าเครื่องมือประกอบอาชีพ และหรือเงินทุนสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติที่เป็นอาชีพหลักในการหาเลี้ยงครอบครัวของผู้ประสบภัยพิบัติ เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๑๑,๔๐๐ บาท
- ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กรณีบาดเจ็บสาหัสที่ต้องรักษาในสถานพยาบาลติดต่อกันตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไปให้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท
- ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กรณีบาดเจ็บจนถึงขั้นพิการไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้ให้ช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นเงินจำนวน ๑๓,๓๐๐ บาท
- ค่าจัดการศพผู้เสียชีวิตรายละไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท และในกรณีผู้ประสบภัยที่เสียชีวิตเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือเป็นผู้หารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ให้พิจารณาช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัวอีกไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท
- กรณีให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่พืชตาย หรือเสียหายตามจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรจริงที่ได้รับความเสียหาย ทั้งนี้ ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่ ในอัตรา ดังนี้ ข้าว ไร่ละ ๑,๓๔๐ บาท พืชไร่และพืชผักไร่ละ ๑,๙๘๐ บาท ไม้ผลไม้ยืนต้น และอื่น ๆ ไร่ละ ๔,๐๔๘ บาท เป็นต้น

๔. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการกับหน่วยงานรัฐ กองทุน มูลนิธิ ร่วมกันให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีช้างป่า เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งนายอำเภอ ทุกอำเภอทราบ เพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธีรเณศ แสงแป้น
และนายณัฐนนท์ พูลผล โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔ หรือ ๑๕๒๘

กำหนดวิธีปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย กรณีช้างป่าหรือสัตว์ป่าทำลายพืชผลทางการเกษตร รวมถึงชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ อปท.

1 การเตรียมการก่อนเกิดภัย

กรณี อปท. มีความจำเป็นต้องสั่งให้บุคคลภายนอกไปปฏิบัติราชการให้กับ อปท. ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น อาสาสมัครผลักดันช้างป่า เป็นต้น *ให้ผู้บริหารท้องถิ่นออกคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวไปปฏิบัติราชการ และกำหนดให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการจาก อปท.*

2 การช่วยเหลือประชาชนขณะเกิดภัย

3 การช่วยเหลือประชาชนหลังเกิดภัย

ระเบียบ มท. ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ อปท. พ.ศ. 2566 ประกอบหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563 หรือหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564

กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ของ อปท. ไม่ว่าจังหวัดจะได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรือไม่ก็ตาม *อปท. สามารถใช้จ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัยในเบื้องต้น โดยถือปฏิบัติตามข้อ 7 วรรคหนึ่ง ข้อ 19 (1) และข้อ 21* แห่งระเบียบข้างต้น ตัวอย่างเช่น

กรณีบ้านเรือนประชาชนได้รับความเสียหายจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ให้พิจารณาช่วยเหลือเป็นค่าดัดแปลงสถานที่สำหรับเป็นที่พักชั่วคราว เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน 2,500 บาท

ค่าผ้าใบหรือผ้าพลาสติกหรือวัสดุอื่น ๆ สำหรับกันแดดกันฝน เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน 1,000 บาท

ค่าถุงยังชีพ ชุดละไม่เกิน 700 บาท ต่อครอบครัว

กรณีจังหวัดไม่มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย หรือมีการประกาศเขตดังกล่าว *หาก อปท. ประสงค์จะให้การช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูเยียวยา ให้ อปท. สำรวจความเสียหายเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ โดยถือปฏิบัติตามข้อ 8 ข้อ 19 (1) และข้อ 20* แห่งระเบียบข้างต้น ตัวอย่างเช่น

ค่าวัสดุซ่อมแซมที่อยู่อาศัยประจำ ซึ่งผู้ประสบภัยพิบัติเป็นเจ้าของที่ได้รับความเสียหายเท่าที่จ่ายจริงหลังละไม่เกิน 49,500 บาท

ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กรณีบาดเจ็บจนถึงขั้นพิการไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้ให้ช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นเงินจำนวน 13,300 บาท

4 การบูรณาการ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการกับหน่วยงานรัฐ กองทุน มูลนิธิ ร่วมกันให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีช้างป่า *เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน*

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น